

Без історії немає майбутнього. Чим багатша історична спадщина навчального закладу, тим більше злетів і досягнень!

З давніх-давен жителі Придністров'я займалися хліборобською працею, сіяли жито і пшеницю, доглядали за родючими землями. Напевне, не випадково, що саме на Поділлі функціонує один із найстаріших навчальних закладів аграрного профілю в Україні - Новоушицький коледж Подільського державного аграрно-технічного університету. Коли з центральної траси в'їхати до Нової Ушиці, то здалеку, ліворуч, серед розкішних крон дерев біліють корпуси будівель з широкими вікнами. Це - Новоушицький коледж Подільського державного аграрно-технічного університету. У народі його називають "Кузня механізаторських кадрів". Сьогодні він готує фахівців за 6 спеціальностями. А починалася його історія більше 110 років тому, за часів російського імператора Миколи II, який видав указ про кредит на утримання в місті Нова Ушиця Подільської губернії нижчої ремісничої школи імені барона Павла Павловича Местмахера. За указом від 1 липня 1908 року нижчій ремісничій школі асигновано 2335 рублів, а починаючи з 1909 року - по 4670 рублів. Крім того, виділялось на обладнання та устаткування зазначеної школи - 29257 рублів 30 копійок. Заснував нижчу ремісничу школу барон Павло Павлович Местмахер, який у селі Песець Ушицького повіту мав маєток і хотів, щоб навколишні землі обробляли кваліфіковані спеціалісти. Барон був неодружений, тому з великою любов'ю ставився до своїх братів і сестер та їхніх дітей, їм же після смерті залишив своє майно. Племінниця Павла Павловича Местмахера Олександра Вікторівна вийшла заміж за власника маєтку в селі Хребтіїв Ушицького повіту Михайла Оскаровича Патона. З того часу П.П.Местмахера і М.О.Патона об'єднували не тільки спільні справи доброчинності, меценатства і активної діяльності в різних земських органах (вони обидва причетні до відкриття земської лікарні, фінансування школи і відкриття ремісничого училища), а й родинні стосунки. У жовтні 1909 року барон П.П.Местмахер помер в місті Кам'янець-Подільському, але був похований в селі Песець Новоушицького району. За переказами, сім'я Патонів була переселена ще російським царем Петром I з Голландії чи то Франції. Вихідці із цієї сім'ї були великими людьми: Петро Іванович Патон був генералом, сенатором російської імперії; його син – Оскар Петрович Патон – російським консулом у французькому місті Ніцца. У Оскара Патона було семеро дітей – дві доньки: Наталія (27.06.1860 р.н.), Олександра (18.06.1862 р.н.) і п'ятеро синів: Олександр (11.10.1863 р.н.), Михайло (05.08.1865 р.н.), Володимир (28.08.1867 р.н.), Євген (04.03.1870 р.н.), Петро (21.09.1872 р.н.). Через деякий час він купив у селі Хребтієві землі у місцевого пана Сабанського та збудував прекрасний маєток. Після смерті Оскара Петровича у 1909 році, цей маєток переходить у власність до його сина – Михайла Оскаровича Патона. Люди переказують, що це був надзвичайно добрий, щедрий та привітний пан. В першу чергу він збудував кам'яну каплицю біля могили свого батька. Не шкодував Михайло Патон коштів для покращення життя своїх селян, тому за власні кошти звів у селі школу та навіть сам брав участь у будівництві храму. Пан, як розповідають люди, дуже любив працювати

біля землі, на пасіці, у саду. З дитинства був привчений до праці, не цурався ніякої роботи, любив точність та охайність. Також був заядлим рибаком та мисливцем. Пан був добрячим чоловіком, тому щедро платив за роботу селянам, допомагав бідним та особливо багатодітним сім'ям. Часто перед святами він приносив подарунки дітям – різні ремені та навіть шапки. А людям, щоб якимось допомогти матеріально, він давав солону, дрова, забезпечував хлібом та пашею для худоби. Відставний штабс-капітан Михайло Оскарович став головою повітових дворянських зборів. У Новій Ушиці в заможного єврея Зільбермана Йойни він придбав будинок і сад. На кошти родини Патонів у Новій Ушиці було збудовано цілий квартал. Деякі будинки збереглися до цього часу. Дружина Михайла Оскаровича Олександра Вікторівна мала медичну освіту. Коли до неї звертались хворі селяни - вона ніколи нікому не відмовляла. З її ініціативи в Новій Ушиці було обладнано пологовий будинок. Цей будинок зберігся дотепер, знаходиться він на території коледжу, в ньому проживають викладачі. Хребтіївський маєток в 1916 році відвідав старший брат Михайла Євген Оскарович Патон, який одружився з рідною сестрою Олександри Вікторівни, племінницею П.П.Местмахера Наталією Вікторівною. Невдовзі Євген Оскарович прославив себе як вчений зі світовим ім'ям в галузі містобудування і електрозварювання. Життя родини Михайла Оскаровича Патона трагічно обірвалося в 1919 році. В часи, коли панів вбивали, їхні землі забирали, все майно розкрадали. Патони змушені були виїхати зі свого маєтку та податися до Нової Ушиці, де їх вже чекав новий будинок по вул. Стара Поштова. Сім'я довго вагалася – куди податися – чи до Нової Ушиці, чи то в Київ до рідного брата Михайла – Євгена. І все ж доля вирішила все за них. Одразу по переїзду, буквально через декілька тижнів, вся сім'я була жорстоко розстріляна грабіжниками. Сам Михайло, у лікарні, через чотири дні, після важких поранень, помер. Правда, залишилась тоді жива покоївка – Катерина Матірко, що переїхала разом із паном у Нову Ушицю (тоді їй було 15-16 років). Дівчині дивом вдалось врятуватися: поки грабіжники безжально розстрілювали господаря дому, а потім пішли й по життя його дружини Олександри – вона відкрила вікно та сховалась під ліжку. Грабіжники подумали, що вона втекла. Правда, по суті вона нічого не могла сказати, бо настільки сильно тоді злякалася, що втратила зір.

У Новоушицькому коледжі немає такого студента чи викладача, який би не знав вислову Є.О.Патона "Метали - одна з основ сучасної цивілізації". Викладачі, студенти-пошуковці коледжу зустрічаються з старожилами, записують спогади, відроджують історію Ушицького повіту, історію родини Патонів і відслідковують зв'язок великого науковця з навчальним закладом. У 1908 училище прийняло перших учнів з числа міщан і селян. Першим директором училища став Воронов В.К. (1908-1916). Вчили тут слюсарів, токарів, ковалів, столярів. Водночас, давали початкові знання з російської мови, арифметики, рахівництва і креслення. У 1918 році ремісниче училище було реорганізовано в трирічну середню професійно-технічну школу. Директором призначено Скворцова В.О (1918-1929). За період свого існування заклад провів сім випусків. Точний відлік часу становлення Новоушицького технікуму механізації сільського господарства починається з 1930 року. Саме тоді на базі профтехшколи було створено цей заклад з чотирирічним терміном навчання. Першим директором технікуму був Чехмістрок І.А. (1930-1932), з 1932 до 1941 року посаду директора обіймали Гунько Г.В. (1932-1935) і Самборський О.С.(1935-1941). Перших

кваліфікованих техніків-механіків було підготовлено і направлено на роботу в МТС у 1932 році. Останній, передвоєнний випуск, відбувся у 1940 році. У період тимчасової окупації 1941-1944 рр. фашистські загарбники повністю зруйнували навчально-матеріальну базу технікуму, в навчальних приміщеннях створили конюшні. Місцеве населення намагалося врятувати державне майно. Викладачі Головецька С.О. і Воронов В.К. зберегли багато підручників, які були використанні в навчанні в період відновлення роботи технікуму в квітні 1944 року. Після визволення Поділля від фашистських окупантів у 1944 році почав оживати технікум, вщент зруйнований за час окупації. Силами директора технікуму Ожгібесова М.Н. (1944-1945), згаданих вище викладачів і студентів навчального закладу було відновлено навчально-матеріальну базу. Тривалий час, тридцять років, після Великої Вітчизняної війни працював директором технікуму і віддав усі свої здібності і сили для розвитку навчального закладу Снігур Г.С. (1945-1975). З 1947 року технікум випустив 15 тисяч 196 техніків-механіків, із них 12 тисяч 114 отримали спеціальність техніка-механіка, 1369 студента отримали дипломи з відзнакою. Серед випускників є такі, які прославили нашу українську землю, які працювали і працюють на ній не покладаючи рук - Герої соціалістичної праці і Герой України: Кулик Ф.В. (навчався у технікумі у 1968-1973 роках); комбайнер колгоспу імені Горького Віньковецького району. Гайдашевський В.А. (навчався у технікумі у 1975-1978 роках); бригадир тракторної бригади колгоспу «Україна» Летичівського району. Концевич М.Г. (навчався у технікумі у 1979-1982 роках); ланковий по вирощуванню цукрових буряків колгоспу «Зоря» Волочиського району. Янчук М.М. (навчався у технікумі у 1979-1982 роках); ланковий по вирощуванню цукрових буряків колгоспу «Іскра» Городецького району. Юзюк О.О. (навчався у технікумі у 1980-1983 роках); голова колгоспу імені Шевченка Ізяславського району. Сірий В.Я. (навчався у технікумі 1945-1948 роках) бригадир тракторної бригади колгоспу «Україна» Городецького району. Бялик М.І. (навчався у технікумі у 1968-1971 роках) - Герой України - перший Герой серед виноградарів країни. Указом Президента України Леоніда Кучми № 1077/2001 від 13 листопада 2001 року за визначний особистий внесок в організацію та забезпечення одержання найвищих показників з виробництва сільськогосподарської продукції, розвиток соціальної сфери голові правління акціонерного товариства "Радсад" Миколаївської області Миколі Івановичу Бялику присвоєно звання Герой України з врученням ордена Держави. Нагороджений орденом "За заслуги" III ступеня (2003 року), медаллю "За ефективне управління" (2004 року). Багато випускників технікуму закінчили вищі учбові заклади, працювали і працюють на інженерних посадах у сільському господарстві, займають керівні посади: Гостановський О.І (навчався у технікумі у 1946-1949 роках) колишній голова Хмельницького облвиконкому, а згодом призначений першим заступником міністра сільського господарства УРСР. Качуровський С.Є. (навчався у технікумі у 1946-1949 роках) колишній директор Хмельницької обласної бази постачання «Сільгосптехніка». Воротний Й.І. (навчався у технікумі у 1946-1949 роках) був керуючим Волочиським райоб'єднанням «Сільгосптехніка». Осядлий С.В. (навчався у технікумі у 1946-1949 роках) був директором Кам'янець-Подільського заводу «Сільмаш», Боднар І.С. (навчався у технікумі у 1946-1949 роках) начальник інспекції Держтехнагляду обласного управління сільського господарства Львівської області. Єзерський В.М (навчався у

технікумі у 1947-1950 роках) колишній начальник розвідки ВПС Білоруського військового округу. Лазаркевич Е.С. (навчався у технікумі у 1952-1955 роках) був першим секретарем районного комітету партії в місті Дунаївці; з 1987 року відповідальний секретар відділу обласної ради колективних сільськогосподарських підприємств. Главацький А.М. (навчався у технікумі у 1968-1971 роках) чотири рази обирався головою Олешинської сільської ради Хмельницького району. Куций М.М. (навчався у технікумі у 1970-1974 роках) начальник інспекції Держтехнагляду обласного управління сільського господарства Хмельницької області. Іванов С.І. (навчався у технікумі у 1974-1978 роках) начальник підрозділу Управління Служби безпеки України. Мельник С.Г. (навчався у технікумі у 1974-1978 роках) заступник генерального директора торгівельно – сервісного центру «Кооператор». Діментієв О.Ю. (навчався у технікумі у 1974-1978 роках) колишній замісник головного інженера Вінницького заводу тракторних агрегатів. Мельник А.С. (навчався у технікумі у 1979-1981 роках) у вересні 2011 року призначений прокурором міста Києва, з листопада 2012 року був призначений прокурором Луганської області. Державний радник юстиції 3 класу. Томчишен О.І. (навчався у технікумі у 1992-1995 роках) начальник територіального управління Головавтотрансінспекції Хмельницької області. Міцніла і розширювалася навчально-матеріальна база технікуму. У 1956 році утворено навчально-дослідне господарство. На сьогоднішній день воно функціонує як структурний підрозділ коледжу, де проходять навчальні та практичні заняття. Загальна площа земельних угідь становить 203,80 га, у т.ч. ріллі – 171 га, під навчально-виробничий сад відведено 10, 5 га. Господарство вирощує озимі та ярі зернові культури. Спеціалізується на вирощуванні племінних тварин (овець і свиней). Вирощена продукція з підсобного господарства використовується для здешевлення харчування студентів. 1959 року почав діяти заочний факультет. Першим завідуючим заочного відділенням був Мушенко О.В. За зміцнення і розширення навчально-матеріальної бази заочного відділення дбали Гулько Т.Г. (1966-1972); Бавровський М.П. (1972-1985); Кондрашук А.Я. (1985- 1999); Ясюк В.Ф. (1999- 2014). На сьогоднішній день заочне відділення здійснює підготовку молодших спеціалістів за двома напрямками спеціальностей: "Агроінженерія" та "Будівництво та цивільна інженерія". У 1963-1965 роках розширився аудиторний фонд за рахунок спорудження навчального корпусу та реконструкції діючого в двоповерховий. 50 літній ювілей технікум відсвяткував при директорі Резніку Я.Ф. (1975-1984). У 1981 році розпочалося будівництво нового навчального корпусу на 960 учнемісць. У грудні 1987 року було введено в дію новий навчальний корпус. Останню цеглину у будівництві було закладено директором навчального закладу Петручаком В.Г. (1985-2001). З ініціативи директора Олександра Петровича Піддубного (2001- 2014) у 2003 році було посаджено навчально-виробничий сад, який сьогодні дає гарні врожаї.

Хочеться згадати і заступників директорів – Лонського В.П. (1932-1935); Ніщука С.М. (1935-1941); Бевза Т.В. (1944-1946); Копейчікова Г.П. (1946-1948); Скорохода С.Д. (1948-1950); Красовського Л.В. (1950-1955); Головецького С.І. (1955-1959); Сендюка В.В. (1959-1972); Кобилецького М.Т. (1984-1994); Федоровича В.С. (1989-2002); Шимка В.С. (1994-2013), Бойко Л.В. (2013-2016), Івасик М.В. (з 2016 року)

Відповідно до наказу Міністра аграрної політики України від 2 листопада 2005 року №597 "Про створення відокремлених структурних підрозділів Подільського

державного аграрно-технічного університету" Новоушицький технікум механізації сільського господарства реорганізовано у Новоушицький технікум Подільського державного аграрно-технічного університету.

З 2014 року повсякденними турботами закладу живе директор коледжу Альльонов О.М. Він прагне зробити все аби поліпшити навчальний процес студентів і викладачів, їх побут і культурний відпочинок

Відповідно до наказу Подільського ДАТУ від 2 вересня 2014 року Новоушицький технікум Подільського державного аграрно-технічного університету перейменовано в Новоушицький коледж Подільського державного аграрно-технічного університету.

У 2018 році ми відзначаємо 110-літній ювілей професійної освіти на теренах району, який позначений віхами багатогранного життя і тих, хто вчив, виховував, і тих, хто вчився, і тих, хто далі продовжує кувати механізаторські кадри. Ядро нашого навчального осередку – колектив, який складається із 81 працівника. Навчально-виховним процесом займаються 42 висококваліфікованих викладачі. За їхніми плечима не один десяток літ, який вони присвятили своїй улюбленій роботі. За плідну працю трудовою відзнакою «Знак пошани» нагороджено Піддубного О.П., Петручака В.Г., Шимка В.С. Звання «Заслужений працівник освіти України» присвоєно Ясюку В.Ф., «Відмінник освіти України» - Шимку В.С., «Відмінник аграрної освіти України» - Липчуку В.О. В навчальному закладі працює п'ять методистів (Альльонов О.М Саковська Л.А., Шинкаренко В.В., Мельник Ю.В., Шимко В.С.), чотири старших викладачі (Олександрівський А.І., Мельниченко О.І., Ломачинський Д.М., Мостова Л.В.). Тридцять дев'ять викладачів коледжу занесено до книги пошани учасників виставки педагогічного досвіду і творчості молоді ВНЗ I-II рівнів акредитації Сьогодні до послуг студентів 26 просторих, світлих кабінетів, 23 лабораторії Навчання студентів здійснюється за спеціальностями: «Агроінженерія», «Транспортні технології», "Енергетичне машинобудування", "Будівництво та цивільна інженерія", «Агрономія» та «Лісове господарство». Навчання за першою спеціальністю здійснюється ще з 1930. Наші студенти, навчаючись за цією спеціальністю, мають можливість отримати декілька робітничих професій: «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорії А1)» та «Водій автотранспортних засобів (категорії В, С1)», «Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування». Ці робітничі професії розширюють поле діяльності майбутнього спеціаліста. Навчання за цією спеціальністю може здійснюватися і за заочною формою. Спеціальність "Транспортні технології" відкрито 2004 року. Професія дорожника в усьому світі вважається престижною та має високий статус. Випускники коледжу можуть працювати на посадах техніка з безпеки руху, інспектора шляхового, ревізора з безпеки руху, контролера технічного стану автотранспортних засобів. Також випускники можуть працювати на будь-якому підприємстві, що має свій автопарк та Державній автомобільній інспекції. Студенти, в стінах коледжу, мають можливість здобути робітничу професію водія автотранспортних засобів категорії «В», «С1». Практичні навички під час опанування цієї професії студенти можуть отримати під час проходження практики на виробництві: обл. та райавтодорах, автотранспортних підприємствах. Спеціальність " Енергетичне машинобудування " відкрито 1993 року. Випускники мають можливість працювати на молокопереробних та м'ясопереробних підприємствах, на холодильному транспорті (автомобільному, залізничному, водному),

в сфері послуг (супермаркети, магазини, ресторани), в будівельних організаціях з монтажу обслуговуванню кондиціонерів. Студенти в стінах коледжу мають можливість здобути робітничу професію машиніста холодильних установок. Практичне навчання проводиться на підприємствах м'ясної і молочної промисловості.

З 2002 року здійснюється навчання за спеціальністю "Будівництво та цивільна інженерія". Випускники мають можливість працювати на підприємствах, де використовується природний або скраплений газ, а також в спеціалізованих підприємствах з газифікації та газопостачання, майстрами з експлуатації устаткування газових об'єктів, завідувачами котелень, техніками з експлуатації та ремонту устаткування, відповідальним за газове господарство підприємств. Під час навчання студенти мають можливість здобути робітничу професію слюсаря з експлуатації та ремонту газового устаткування. Практичне навчання здійснюється на спеціалізованому навчальному полігоні коледжу, провідних навчально-практичних центрах та в спеціалізованих підприємствах з газифікації та газопостачання. Спеціальність «Агрономія» відкрита 1999 року. Студенти цієї спеціальності навчаються ефективно застосувати енергоощадні екологічні технології вирощування польових культур, запроваджувати раціональну структуру посівних площ, заходи сортової агротехніки, системи сівозмін, обробітку ґрунту, удобрення, меліорації, збереження і підвищення біологічної родючості ґрунтів. Навчання тісно пов'язане з виробництвом: студенти проходять практику на навчальних полях та в садах, в Подільській дослідній станції садівництва інституту садівництва УААН. З 2009 року здійснюється навчання за спеціальністю "Лісове господарство". Випускники працюють в системах зеленого будівництва населених пунктів та лісового господарства України на посадах майстрів, техніків, начальників діляниць, помічників лісничих. Під час навчання студенти здобувають професійну підготовку в галузях лісництва, техніки і технології лісовирощування, захисного лісорозведення, захисту і охорони лісу, лісової таксації і лісовпорядкування, технології лісокористування, економіки та організації лісового господарства. Випускники спеціальності "Лісове господарство" можуть влаштуватися на роботу у державних лісових господарствах, спеціалізованих лісомисливських підприємствах, в службі екології та природних ресурсів.

Під час навчання у коледжі студенти набувають робітничу професію – лісник. Випускники коледжу для підвищення рівня освіти мають можливість продовжити навчання за скороченим терміном в Подільському державному аграрно-технічному університеті, Вінницькому національному технічному університеті, Житомирському національному аграрно-економічному університеті, Київському національному транспортному університеті, Київському національному університеті біоресурсів і природокористування, Київському національному університеті будівництва та архітектури, Київському національному університеті технології та дизайну, Національному лісотехнічному університеті України, Одеській державній академії холоду, Одеському університеті будівництва та архітектури, Тернопільському державному технічному університеті, Уманському державному аграрному університеті, Хмельницькому національному університеті.

Навчальний процес нерозривно пов'язаний з виховною роботою в коледжі. Традиційними є відкриті виховні заходи, які допомагають виховати і сформувати справжню особистість. При навчальному закладі функціонують гуртки художньої

самодіяльності та спортивні секції. Організуються екскурсії та поїздки історичними місцями нашої держави. Студенти залучаються до краєзнавчої роботи, вивчають та досліджують історію навчального закладу. Вихованці коледжу займають призові місця на конкурсах «Студент року» і «Софіївські зорі». До послуг студентів гуртожиток на 220 ліжок, розміщений безпосередньо на території коледжу, їдальня, в якій для приготування страв використовується продукція навчально-дослідного господарства. Функціонує спортзал і комп'ютеризована бібліотека, 3 аудиторії обладнаних сучасною комп'ютерною технікою з виходом у мережу Інтернет. З прекрасним колективом, мудрими наставниками, чуйними і щирими студентами будемо робити усе для того щоб ми досягали нових злетів, щоб наші випускники пишалися тим, що вони були студентами Новоушицького коледжу Подільського державного аграрно-технічного університету.